

Slutrapport från projekt som fått medel för utveckling av kvinnojoursverksamhet

I rapporten beskriver du de insatser som genomförts i projektet med stöd av medel ur anslaget för år 2007-2008 och/eller anslaget för år 2009.

Beskriv *samtliga* insatser som genomförts sedan projektet startade. Även om du beskrivit dessa i tidigare rapporter till länsstyrelsen ska du beskriva dem i denna slutrapport.

Så här hanterar du den elektroniska slutrapporten

- Innan du börjar fylla i slutrapporten, spara ner slutrapporten i din dator, namnge med kommunens namn och projektnamn/inriktning på projektet.
- Fyll i slutrapporten (klicka fram med tabtangenten, musen eller piltangenterna. Undvik semikolon och enter i texten).
- Spara den ifyllda slutrapporten i din dator.
- Skicka slutrapporten med e-post och vanlig post till länsstyrelsen.

Fylls i av länsstyrelsen efter att kommunen har fyllt i slutrapporten

Länsstyrelse:	E-post	Länsstyrelsens diarienummer för projektet
Handläggare vid länsstyrelsen, namn:	Telefon	Datum då slutrapporten inkom till länsstyrelsen

Grunduppgifter för projektet

Projektnamn/inriktning på projektet Älvsjö Kvinnofridsprojekt		
Startdatum för projektet 2009-11-01 åååå-mm-dd	Slutdatum för projektet 2010-10-31 åååå-mm-dd	Beviljade projektmedel för samtliga projektår, ange belopp: 500 000 Kr. (Krontal med siffror)
Kontaktperson Christina Berends	Telefon 08-508 21 310	e-post christina.berends@stockholm.se
Sökande kommun Stockholm	Ev. stadsdel Älvsjö	Län Stockholm
Medsökande kommun 1 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 2 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 3 Ev. stadsdel
Medsökande kommun 4 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 5 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 6 Ev. stadsdel
Medsökande kommun 7 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 8 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 9 Ev. stadsdel
Medsökande kommun 10 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 11 Ev. stadsdel	Medsökande kommun 12 Ev. stadsdel

A. Insatser som genomförts med stöd av utvecklingsmedlen för kvinnojoursverksamhet ur anslaget för år 2007-2009

1. Förebyggande arbete

Hit räknas insatser som syftar till att minska antalet nya fall av våldsutsatta kvinnor och insatser för att ge stöd i ett tidigt skede. Några exempel är informationsinsatser (foldrar, webb, föreläsningar), uppsökande arbete och gruppriktat arbete för att påverka attityder och värderingar gällande våld i nära relation.

Förebyggande arbete har genomförts

Ange vem/vilka som har genomfört det förebyggande arbetet:

Ett eller flera alternativ kan markeras

Kommun

Frivilligorganisation

Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv det förebyggande arbetet:

1. En presentation av kvinnofridsprojektet och om kunskap om våld i nära relationer genomfördes på ett nämndsammanträde för stadsdelens lokala politiker och allmänheten.

2. Information till hemtjänstutförare. Stadsdelsförvaltningen har endast privata hemtjänstutförare som är upphandlade i Stockholms stad. I upphandlingen ingår inte krav på kunskap om våld i nära relationer, varför projektledaren fick i uppdrag att träffa ansvariga chefer och information om kunskapsläget kring äldres våldsutsatthet och om anmälningsplikt, vilka signaler personal ska vara uppmärksamma på och var hemtjänstutförarna kan vända sig för att få konsultation.

3. Informationsmöte med lokala brottsförebyggande rådet "ÄlvBrå" i syfte att lyfta in arbete mot kvinnofridsvåld som en del i trivsel och trygghetsarbetet. Medlemmarna representerar stadsdelsförvaltningen, brandskyddsmyndigheten, poliskontoret, kommunala bostadsbolag, fastighetsägarföreningen, företagarföreningen och SL. Processen har börjat men det finns i dagsläget inget konkret beslut om insatser för att ta ställning mot kvinnofridsvåld eller minska mörkertalet.

4. En informationsbroschyr om resursgruppen "Nätverket mot våld i nära relationer" har tagits fram och delats ut internt till stadsdelsförvaltningens enheter, samverkanspartners och andra aktörer i Älvsjö.

Ange målgrupp eller målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor generellt

Barn som bevittnat våld

Män som utövar våld

Annan målgrupp, ange vilken

Om det förebyggande arbetet *specifikt* riktats till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning.

Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

Våldsutsatta äldre kvinnor

Våldsutsatta flickor under 18 år

Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

2. Stöd- och/eller behandlingsinsatser

Hit räknas rådgivning, stöd och behandling som inte ges inom ramen för ett boende. Stöd och behandling inom ramen för ett boende beskriver du under punkterna 3 och 4.

Stöd- och/eller behandlingsinsatser har genomförts

Ange vem eller vilka som utfört insatserna:

Ett eller flera alternativ kan markeras

Kommun

Frivilligorganisation

Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv stöd- och/eller behandlingsinsatserna: Stödinsats för stadsdelsförvaltningens personal samt samverkanspartners i form av en resursgrupp som heter "Nätverket mot våld i nära relationer". I gruppen som träffas varje månad ingår representanter från förskolorna, äldreomsorgen, omsorg om funktionshindrade, äldreboenden, inträpand med gruppboende, socialpsykiatri, socialsekreterare från enheten för vuxna, socialsekreterare från enheten för barn och familj samt familjebehandlare från Nätverkshuset. Gruppen erbjuder konsultation internt och externt och en folder har tagits fram och skickats ut till myndigheter/samverkanspartners.

Ange målgrupp eller målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor generellt

Barn som bevittnat våld

Män som utövar våld

Annan målgrupp, ange vilken

Om insatserna *specifikt* riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning

Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

Våldsutsatta äldre kvinnor

Våldsutsatta flickor under 18 år

Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

3. Nytt boende

Hit räknas start av olika typer av boenden, t.ex. skyddat boende, jourboende och stödboende.

Nytt boende har startats.

Ange vem eller vilka som driver boendet:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- Kommun.
- Frivilligorganisation
- Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv det nya boendet och det stöd som erbjuds där:

Ange antalet platser i det nya boendet:

Skriv siffror

Ange målgrupp eller målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor generellt
- Barn som bevittnat våld
- Män som utövar våld
- Annan målgrupp, ange vilken

Om boendet riktas *specifikt* till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
- Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
- Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
- Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
- Våldsutsatta äldre kvinnor
- Våldsutsatta flickor under 18 år
- Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

4. Utveckling av stöd i befintligt boende

Hit räknas insatser som syftar till att förbättra stödet i befintligt boende. Det kan handla om att utöka antalet platser eller förbättra stödet i ett befintligt boende.

Stöd i befintligt boende har utvecklats

Ange vem eller vilka som genomfört insatserna:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- Kommun
- Frivilligorganisation
- Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv hur stödet har utvecklats:

Om nya platser inrättats i befintligt boende, ange antalet nya platser:

Skriv siffror

Ange målgrupp eller målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor generellt
- Barn som bevittnat våld
- Män som utövar våld
- Annan målgrupp, ange vilken

Om det utvecklade stödet *specifikt* riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
- Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
- Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
- Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
- Våldsutsatta äldre kvinnor
- Våldsutsatta flickor under 18 år
- Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

5. Metodutveckling

Hit räknas utveckling av nya metoder och arbetssätt, t.ex. utveckling av metoder för arbete med våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem eller utveckling av metoder för uppföljning av insatser.

Metodutveckling har genomförts.

Ange vem eller vilka som har genomfört metodutvecklingen:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- Kommun
 Frivilligorganisation
 Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv den eller de metoder som utvecklats:

- A. Manual för kvinnofridsutredning. Socialsekreterare på enheten för vuxna prövar en manual i kvinnofridsutredningar. Manualen utgår från socialstyrelsens rekommendationer.
B. Utarbetat en manual för biståndsbedömare, vid utredning om våld i nära relationer som avser personer över 65 år.
C. Checklista till socialsekreterare på Enheten för barn och familj, med förslag på områden vid en barnavårdsutredning avseende barn som bevittnat våld, inom utredningsformen som kallas BBIC-systemet.
D. Checklista till omvårdnadspersonal såsom personal på Servicehuset, socialpsykiatrin och personliga assistenter.
- A. Rutiner för biståndsbedömare inom enheten äldre och funktionsnedsatta.
B. Rutiner för handläggning inom Individ-och familjeomsorgen.

I rutinerna/checklistor ovan ingår tecken och symptom på våldsutsatthet som socialsekreterare/biståndsbedömare kan vara uppmärksamma på, olika sätt att ställa frågor om våld, vilken information man kan ge om insatser, även insatser där man kan vara anonym, hur en socialsekreterare/biståndsbedömare kan vara behjälplig vad gäller kontakt med sjukvård och vid polisanmälan, utredningmallar för själva utredningen av våldet och riskbedömning för fortsatt våld, hur man går tillväga för att initiera olika insatser och att man följer upp pågående insatser. I rutinerna finns även uppmaning att om möjligt, följa upp de klienter/brukare som inte ville ha någon insats med förhoppningen att den utsatta ska våga ta emot stöd efter upprepad kontakt.

Ange målgrupp eller målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor generellt
 Barn som bevittnat våld
 Män som utövar våld
 Annan målgrupp, ange vilken

Om metodutvecklingen *specifikt* avser kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
 Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
 Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
 Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
 Våldsutsatta äldre kvinnor
 Våldsutsatta flickor under 18 år
 Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

6. Inventering

Hit räknas inventering gällande förekomst av och behov hos våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld i en eller flera kommuner .

Inventering har genomförts.

Ange vem eller vilka som utfört inventeringen:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- Kommun
 Frivilligorganisation
 Annan, ange vem eller vilka:

Ange vad som inventerats:

Projektet har inte genomfört inventering, däremot implementerar och använder kunskap från en inventering som Stockholm stad, Preventionscentrum Stockholm genomfört.

Undersökningen heter "Trivsel och Trygghetsmätning" och innehåller bland annat tre frågor om våld i nära relationer. 70% av boende i Älvsjö har svarat på enkätundersökningen och 2% av de svarande uppger i denna självrapporterade undersökning, att de utsatts för misshandel, hot eller trakasserier från en närstående. Uppgiften är unik i sitt slag, varken polisen, vården eller socialtjänsten har kännedom om så många individer. Projektledaren använder uppgifterna från undersökningen i seminarier för personal, samverkanspartners och politiker.

Ange målgrupp eller målgrupper:

(dvs. vilken eller vilka målgrupper som inventeringen har gällt.)

- Våldsutsatta kvinnor generellt
 Barn som bevittnat våld
 Män som utövar våld
 Annan målgrupp, ange vilken Män och kvinnor över 18 år som bor i Älvsjö, flest svarande är personer i yngre medelåldern med hemmavarande barn samt de som är över 65 år.

Om inventeringen *specifikt* har gällt kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
 Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
 Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
 Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
 Våldsutsatta äldre kvinnor
 Våldsutsatta flickor under 18 år
 Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

7. Handlingsplan eller rutiner för arbetet med våld i nära relationer

Hit räknas upprättande eller revidering av handlingsplan, rutiner, checklistor och liknande dokument.

Handlingsplan/rutiner har utarbetats

Ange vem eller vilka som har utarbetat handlingsplan/rutiner:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- Kommun
 Frivilligorganisation
 Annan, ange vilken:

Ange handlingsplanens/rutinernas innehåll och vem som fattat beslut om dem:

1. Stadsdelsförvaltningens handlingsplan beslutades av stadsdelsnämnden och omfattar alla stadsdelsförvaltningens enheter. Under hösten 2010 genomfördes en mindre revidering vilket innebar att organiseringen av myndighetsutövningen i ärenden med våld i nära relation, kom att förändras. Denna omorganisering beslutades av ledningsgruppen i stadsdelsförvaltningen och projektledaren gjorde en skriftlig ansvarsfördelning. Handlingsplanen anger i vilket sammanhang kvinnofridsfrågorna finns i förhållande till lagar, propositioner och riktlinjer, ledning och styrning i Älvsjö stadsdelsförvaltning med intern samverkan och ansvarsfördelning. Vidare teorier om kvinnomisshandel, definitioner av våld, beskrivning av barn som bevittnat våld och deras situation och bemötande av den som är våldsutsatt respektive bemötande av den som utövat våld. Handlingsplanen beskriver även handläggning, dokumentation, sekretess, juridiska frågor, uppgifter om olika sorters skydd för den våldsutsatta och insatser. Projektledaren implementerar handlingsplanen på enheterna. Detta har skett på olika sätt under återkommande möten t ex enbart med de medarbetare som arbetar på samma enhet eller med flera enheter samtidigt för att även kunna klargöra hur samarbetet internt ska genomföras.

2. Projektledaren har haft ansvar för att ta fram skriftliga rutiner som beslutats av styrgruppen/ledningsgruppen. Det finns rutiner för individ-och familjeomsorgen, rutiner för biståndsbedömare inom enheten för äldre och funktionsnedsatta. Ytterligare checklistor för omvårdandspersonal såsom inom äldreboenden, boenden för funktionsnedsatta, verksamheter inom socialpsykiatri, boendestödjare och personliga assistenter, kommer tas fram under projektets andra år. Se även punkt 5 ovan.

Ange målgrupp eller målgrupper:

(dvs. vilka som ska få det bättre med stöd av handlingsplanen/rutinerna)

- Våldsutsatta kvinnor generellt
 Barn som bevittnat våld
 Män som utövar våld
 Annan målgrupp, ange vilken

Om handlingsplanen/rutinerna inriktas på kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning.
 Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
 Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
 Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
 Våldsutsatta äldre kvinnor
 Våldsutsatta flickor under 18 år
 Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

8. Utbildning

Hit räknas alla former av utbildningsaktiviteter, allt från enstaka kurser, seminarier och konferenser till sammanhållna utbildningar på olika nivåer, inklusive högskolekurser.

Utbildning har genomförts

Ange vem eller vilka som har ansvarat för att utbildning har genomförts:

Ett eller flera alternativ kan markeras

Kommun

Frivilligorganisation

Annan, ange vem eller vilka: NCK, Länsstyrelsen, Stockholm stad avdelningen SAF, Polisen, Hägersten-Liljeholmens sdf, Alla Kvinnors Hus, Skyddsvärnet och landstinget.

Utbildningar

Ange vilken eller vilka typer av utbildningsaktiviteter som ingått i projektet samt antalet deltagare från socialtjänst och frivilligorganisation. Om ni inte vet det exakta antalet deltagare – gör en uppskattning.

	Antal deltagare totalt	Antal deltagare från socialtjänsten	Antal deltagare från frivilligorganisation
Kurs, konferens, seminarium	25	23	
Studiecirkel			
Sammanhållen utbildning, <u>exklusive högskolekurs</u>	23	5	
Högskolekurs, ange antalet högskolepoäng			
Annat, ange vad			
Seminarium egen regi	50	8	

Ange utbildningarnas antal, längd och innehåll: Sammanhållen utbildning; NCK i Uppsala den 16-17.2 "Våldsutsatta kvinnor-samhällets ansvar" / Länsstyrelsen vårterminen och höstterminen 2010 "Att våga se och agera, våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning" samt hösten 2010 och våren 2011 "Utbildning om våld i nära relationer med barnen i fokus"

Seminarier; Söderortspolisen den 23.3 "Brott mot äldre" / Länsstyrelsen den 24.3 Seminarium med Nacka mansmottagning mfl / Stockholm stad Saf den 29.3 "Barnets rum, krisbearbetning för barn och unga som har bevittnat eller utsatts för våld i nära relationer" / Stockholm stad Saf den 16.4 "Att arbeta med våldsutövande män, utifrån hemlösa och häktades perspektiv" / Hägersten - Liljeholmens sdf den 19.4 "Att arbeta med våldsutövande män, Pappaverksamheten Botkyrka, Alternativ til vold Täby och Kvinnofridsteamet i Rinkeby-Kista" / Stockholm stad Saf den 26.5 "Att möta den våldsutövande mannen, vare sig han tillstår våld eller inte" / Skyddsvärnet den 7.10 "Våld i nära relationer" / Alla Kvinnors Hus i samarbete med Orientalhälsan den 17.11 "Hedersrelaterat våld - vad är det? / Alla Kvinnors Hus i samarbete med ALMAeuropa den 24.11 "Mångkulturalismen - en fälla för kvinnor och barn?"

Seminarium i egen regi: Projektledaren och landstingets centrum för allmänmedicin den 14.9 " Samverkan kring barn som bevittnat våld"

Ange vilken eller vilka målgrupper som utbildningar har gett ökad kunskap om:

Våldsutsatta kvinnor generellt

Barn som bevittnat våld

Män som utövar våld

Annan målgrupp, ange vilken

Om utbildningar fokuserat på kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning.

Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

- Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
- Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
- Våldsutsatta äldre kvinnor
- Våldsutsatta flickor under 18 år
- Annan målgrupp, ange vilken:

9. Organisationsutveckling för att bättre kunna möta målgruppens behov

Hit räknas utveckling på organisationsnivå, t.ex. inrättande av kriscentrum, kvinnofridsmottagning, mansmottagning eller liknande.

Organisationsutveckling har genomförts.

Ange vem eller vilka som genomfört organisationsutvecklingen

Ett eller flera alternativ kan markeras

Kommun

Frivilligorganisation

Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv organisationsutvecklingen:

Ange verksamhetens målgrupp eller målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor generellt

Barn som bevittnat våld

Män som utövar våld

Annan målgrupp, ange vilken

Om verksamheten riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning

Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

Våldsutsatta äldre kvinnor

Våldsutsatta flickor under 18 år

Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

10. Etablering av ny frivilligorganisation

Ny frivilligorganisation har etablerats

Ange vem eller vilka som har etablerat ny frivilligorganisation:

Ett eller flera alternativ kan markeras

Kommun

Frivilligorganisation

Annan, ange vem eller vilka:

Beskriv inriktningen på den nya frivilligorganisationens verksamhet:

Ange frivilligorganisationens målgrupp eller målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor generellt

Barn som bevittnat våld

Män som utövar våld

Annan målgrupp, ange vilken

Om frivilligorganisationen riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan vilken eller vilka målgrupper:

Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning.

Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem

Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund

Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer

Våldsutsatta äldre kvinnor

Våldsutsatta flickor under 18 år

Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

11. Intern och/eller extern samverkan

Intern/ och extern samverkan har utvecklats

Ange mellan vilka enheter eller verksamheter samverkan har utvecklats:

Samverkan har utvecklats inom kommunen. Ange mellan vilka enheter/avdelningar/förvaltningar Utökad resursgruppen "Nätverket mot våld i nära relationer" med personal från Förskolorna, Äldreomsorgen, Omsorg om funktionshindrade, Äldreboenden, Intrapenad med gruppboende, Socialpsykiatri, Enheten för vuxna, Enheten för barn och familj, Nätverkshuset med öppen förskola, fritidsverksamhet och familjebehandlare.

Samverkan har utvecklats mellan kommuner. Ange mellan vilka kommuner

Samverkan har utvecklats mellan kommun och andra myndigheter. Ange med vilka myndigheter: Skolorna, vårdcentralerna och poliskontoret.

Samverkan har utvecklats mellan kommun och frivilligorganisation

Samverkan har utvecklats mellan frivilligorganisation och andra myndigheter (förutom kommuner) Ange med vilka myndigheter:

Samverkan har utvecklats mellan andra aktörer, ange vilka: Trossamfund, Brottsofferjour, bostadsbolag, företagarförening.

Beskriv vad aktörerna samverkat om:

Intern samverkan avser resursgruppen "Nätverket mot våld i nära relationer" Nätverket driver ett utvecklingsarbete där alla enheter är inblandade och där deltagarna erbjuder konsultation till samverkanspartners. Tanken med nätverket är även att arbetet som bedrivs i projektet implementeras i gruppen och lever kvar efter projektidens slut.

Externa myndigheter avser de sju grundskolorna, Älvsjös poliskontor, vårdcentralerna i Älvsjö och Liseberg-träffar om lägesbeskrivning och gemensamma samverkansytor, om planerad gemensam utbildning och erbjudande om information och konsultation av medarbetarna i "Nätverket mot våld i nära relationer."

En utbildningsdag om barn som bevittnat våld genomfördes 14 september med vårdcentralerna i Älvsjö och Liseberg med läkare, distriktssköterskor, BVC och MVC samt kuratorer, skolpersonal, förskolepersonal, socialsekreterare och biståndsbedömare, totalt 50 personer. Projektledaren och en barnmorska från landstingets centrum för allmänmedicin höll i programmet. Förutom föreläsning fick personal prata med varandra i tvärprofessionella grupper om hur de arbetar och hur samarbetet kring barn som bevittnat våld kan förbättras. I utvärderingen efteråt angav majoriteten av personalen att det tror sig ha nytta av kunskapen i sitt arbete.

Externa andra aktörer: Svenska kyrkan och Ekumeniska kristna samrådet, där projektledaren informerat om projektet och resursgruppen "Nätverket mot våld i nära relationer" och erbjudande om konsultation. Likaså två informationsträffar med Söderorts Brottsofferjour där det andra informationstillfälle genomfördes tillsammans med Söderortspolisens familjevårdsenhet.

Projektledaren har träffat lokala brottsförebyggande rådet med representanter från stadsdelsförvaltningen, kommunala bostadsbolag, fastighetsägarföreningen, företagarföreningen, poliskontoret och brandskyddsmyndigheten. På seminariet informerade projektledaren om kvinnofridsprojektet, om kunskapsläget vad gäller våld i nära relationen och omfattning av problematiken samt förslag på insatser som lokala brottsförebyggande rådet skulle kunna hjälpa till med för att ta ställning och höja medvetandenivån. Inget konkret beslut har fattats av rådet.

Ange om avtal eller överenskommelse upprättats mellan samverkansparterna:

Avtal eller överenskommelse har upprättats, ange mellan vilka aktörer samt beskriv kort innehållet i avtalet: En överenskommelse har träffats mellan Älvsjö poliskontor och Enheten för vuxna. Polisens juridiska enhet har godkänt överenskommelsen. Syftet med överenskommelsen är att socialtjänsten ska få kännedom om när det finns ett brottsoffer som är utsatt för våld i nära relation. Detta sker automatiskt om det finns minderåriga barn inblandade, men denna överenskommelse gäller vuxna utan barn. Polisen ska försöka få brottsoffrets tillåtelse att informera socialtjänsten. Informationen kommer i form av ett PM och socialsekreterare tar skyndsamt kontakt med den utsatta och ger information om vilken hjälp det finns att få och försöker även motivera till hjälp.

12. Andra insatser som inte ryms i punkterna 1 – 11

Andra insatser har genomförts, ange vilka: Kartläggning av utbildningsbehov och upplevd kunskap om våld i nära relationer hos personal inom stadsdelsförvaltningens verksamheter.

Ange vem eller vilka som utfört andra insatser:

Ett eller flera alternativ kan markeras

- Kommun
- Frivilligorganisation
- Annan, ange vilken:

Beskriv insatserna: Kartläggningen genomfördes under tiden oktober 2009 - januari 2010 i enkätform. Totalt inkom 223 svar. Det var en låg svarsfrekvens från förskolepersonal, 70 svaranden motsvarar ca 35% av det totala antalet personal, samt inom äldreboenden såsom servicehus och sjukhem med 92 svaranden vilket motsvarar ca 35% av totala antalet personal. Svaren från förskolor och äldreboenden var dock samstämmiga och bedöms ändå vara representativt för dessa grupper. Personalgrupperna inom Individ-och Familjeomsorgen, Nätverkshuset med familjebehandlare, fritidspersonal och öppen förskola, Socialpsykiatrin, Enheten för stöd och service med personliga assistenter och biståndsbedömare hade högre svarsfrekvens mellan 70% -100%. I enkäten bekräftades i stort de uppgifter som framkom vid länsstyrelsens tillsyn 2008, att personal upplever att de saknar eller behöver mer kompetens i att upptäcka våldsutsatthet och att det saknas rutiner hur de ska agera vid upptäckt.

Ange målgrupp eller målgrupper:

- Våldsutsatta kvinnor generellt
- Barn som bevittnat våld
- Män som utövar våld
- Annan målgrupp, ange vilken

Om insatserna *specifikt* riktas till kvinnor med särskilda behov, markera nedan:

- Våldsutsatta kvinnor med funktionsnedsättning
- Våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem
- Våldsutsatta kvinnor med utländsk bakgrund
- Våldsutsatta kvinnor i samkönade relationer
- Våldsutsatta äldre kvinnor
- Våldsutsatta flickor under 18 år
- Annan målgrupp av våldsutsatta kvinnor, ange vilken:

B. Projektorganisation

Projektet har eller har haft en särskild projektorganisation.

Beskriv projektorganisationen: Styrgruppen för projektet består av sex chefer, dvs verksamhetsområdeschefen för vuxna, funktionsnedsatta och äldre, samt verksamhetsområdeschefen för barn och ungdom, samt de två enhetscheferna inom individ-och familjeomsorgen, enhetschefen för äldre och funktionsnedsatta och enhetschefen för Nätverkshuset med verksamheter som riktar sig till barn och unga. Projektledaren är föredragande i styrgruppen men har ingen beslutsrätt. En projektgrupp/resursgrupp bestående av medarbetare från alla enheter kallas "Nätverket mot våld i nära relationer" totalt 15 personer, representerar både beställare och utförare med enheterna barn och familj, förskolan, Nätverkshuset, enheten för vuxna, enheten för äldre och funktionsnedsatta, enheten för stöd och service, socialpsykiatri, intrapenaden med gruppboheter, Solberga sjukhem och Älvsjö servicehus. Projektledaren är sammankallande och föredragande.

Beskriv hur projektorganisationen fungerat. Ange t. ex om roller och mandat i projektet har varit tydliga och på vilket sätt projektet varit förankrat i ledningen och i ordinarie verksamhet: Mandat: Styrgruppen har haft mandat genom verksamhetsområdescheferna som ansvarar direkt under stadsdelsdirektören. Möjlighet till beslut och styrning för projektet har kunnat beredas. Förankring: Projektledaren intervjuade alla chefer under våren. Syftet var att få kunskap om organisationen och planera utifrån förväntningar som fanns på projektet. Det fanns en samstämmighet bland cheferna i att personal behöver erbjudas kunskap om kvinnofridsarbetet och att det behövs rutiner. Cheferna visste att projektet skulle börja och de kände till bakgrunden genom länsstyrelsens kritik vid sin tillsyn. Vissa chefer hade även informerat om projektet på sina enheter och de bjöd även in projektledaren till olika enhetsmöten. På så sätt anser projektledaren att projektet var så förankrat som det normalt kan bli, i verksamheter med högt tempo och stort informationsflöde.

C Hinder och framgångsfaktorer

Beskriv hinder och framgångsfaktorer i projektet. Vad har varit särskilt svårt att hantera? Vilka aktiviteter har lett till framgångar i projektet?

Det upplevs som en framgångsfaktor att det finns en särskild person med specifika arbetsuppgifter, för närvarande projektledaren, som samordnar arbetet för kvinnofrid. Genom sådana specifika arbetsuppgifter har medvetandegraden och kunskapen om våld i nära relationer lyfts på enheterna och fått ett fokus.

Resursgruppen, "Nätverket mot våld i nära relationer" verkar bli en framgångsfaktor. Gruppen är ny, men själva idén att samla personer från alla enheter med ett särskilt intresse för kvinnofrid känns viktig. Förhoppningsvis minimeras risken med att kunskap och strukturer försvinner när projektet upphör.

Det har dock upptäckts svårigheter med biståndsbedömarnas dokumentationsplikt vad gäller myndighetsutövning, som inte Älvsjö stadsdelsförvaltning har mandat att lösa. För att biståndsbedömarna ska kunna använda sin nya kunskap om våld i nära relationer mot äldre, har rutiner, checklistor och utredningsmallar tagits fram i projektet. Men dessa dokument kan inte inlemmas i det elektroniska aktsystemet som är enhetligt i hela Stockholm stad. Älvsjö stadsdelsförvaltning kan inte ändra delegationen för biståndsbedömare så att det bättre motsvarar Socialstyrelsens rekommendationer och den kritik som framkom vid länsstyrelsens tillsyn, utan en anpassning i det elektroniska aktsystemet. Detta dilemma är lyft till Äldreförvaltningen och Stadsledningskontorets it-enhet men det finns i dagsläget inget besked om när och om det går att finna en lösning.

D. Utvärdering

- Projektet har utvärderats
- Projektet kommer att utvärderas
- Projektet kommer inte att utvärderas

Om projektet har eller kommer att utvärderas ange vem som är utvärderare:

E. Resultat

Vilka resultat kan ni se av projektet (oavsett om ni genomfört en utvärdering eller ej). Har ni t.ex. fått kontakt med fler våldsutsatta kvinnor? Möjligheten till information per telefon för anhöriga till våldsutsatta och våldsutsatta personer har ökat genom projektet. De som ringer hänvisas från växel, från samverkanspartners eller från den nationella hjälptelefonen "Kvinnofridslinjen". Det är något eller några samtal per vecka från personer som vill få information om vilken hjälp det finns att få. De flesta samtal kopplas till projektledaren eller andra som ingår i resursgruppen "Nätverket mot våld i nära relationer". Genom att våldsutsatta personer och deras anhöriga numera kan hänvisas till någon som har mer kunskap om och beredskap för våld i nära relationer, kan dessa samtal ha en viktig funktion där motivation och information är avgörande för offrets uppbrottsprocess.

Hittills kan ett resultat ses utifrån att det finns en ökad medvetandegrad och kunskap bland personal, att det finns skriftliga rutiner och dokument, att flera enheter på sina möten gått igenom dessa och att medarbetare som inte annars träffas har fått strukturer där de ses.

Det har blivit något fler kvinnofridsärenden och något fler biståndsbedömda insatser för våldsutsatta kvinnor, men ett år är för kort period för att dra större slutsatser utifrån projektet.

F. Kostnader från projektstart och fram till datum för denna slutrapport

Ange endast kostnader för insatser som har genomförts med stöd av utvecklingsmedlen för kvinnojoursverksamhet ur anslaget för år 2007/2008 och/eller 2009.

Markera med kryss nedan	Specificera vad pengarna använts till	Belopp			
		Kommunal verksamhet	Frivilligorganisationens verksamhet	Annan	Summa
Personal, inklusive sociala avgifter	lön till projektledare samt 2 handläggare	Tkr	Tkr	Tkr	415 Tkr
Kostnad för insatser (Alla typer av kostnader, fysiska investeringar, arvoden till konsulter, driftskostnader etc.)		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Lokalhyra		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Inventarier		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Administration (telefon, datorer, kontorsutrustning mm)	telefonkostnader	Tkr	Tkr	Tkr	4 Tkr
Utvärdering		Tkr	Tkr	Tkr	Tkr
Övrigt	bok, broschyr	Tkr	Tkr	Tkr	2 Tkr
	Summa kostnader	Tkr	Tkr	Tkr	421 Tkr

G. Personal

Om personal har bekostats av utvecklingsmedlen: Ange antalet tjänster omräknat till heltidstjänster samt personalkategori (t.ex. 0,5 tjänst som kvinnofridssamordnare hos kommunen)

Socionom/Projektledare, 0.75% tjänst

Under nov-jan utbetalades arvode (2 personer, för kartläggning av kunskapsnivå) med 123 439kr

H. Finansiering med andra medel än de nu aktuella utvecklingsmedlen

Projektet har delfinansierats med stöd av andra medel.

Ange vilken typ av medel samt belopp:

- Andra statliga medel: tusentals kronor
- Kommunens/kommunernas egna medel: .   tusentals kronor
- Medel från samverkanspart: 2 500 tusentals kronor

I. Utvecklingsmedel till projekt där frivilligorganisation genomfört verksamhet:

Medlen har använts till:

- Utveckling av frivilligorganisations verksamhet
- Stöd till frivilligorganisations ordinarie verksamhet

J. Kommunens/kommunernas ordinarie verksamhetsbidrag till frivilligorganisationer som stödjer våldsutsatta kvinnor.

Ange hur mycket kommunen/kommunerna givit i bidrag till frivilligorganisationer som stödjer våldsutsatta kvinnor (t.ex. föreningsbidrag eller verksamhetsbidrag). Om det är flera kommuner som deltar i det aktuella projektet – redovisa varje kommuns ordinarie verksamhetsbidrag/föreningsbidrag. Statliga utvecklingsmedel ska inte räknas med.

2007 (utfall)   tusentals kronor

2008 (utfall)   tusentals kronor

2009 (utfall)   tusentals kronor

K. Fortsättning efter projektets avslut

- Projektet kommer att i sin helhet ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.
- Delar av projektet kommer att ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.
- Det är osäkert om hela eller delar av projektet kommer att ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.
- Projektet kommer inte till någon del att ingå i ordinarie verksamhet efter projekttiden.

Kommentar:Projektet fortsätter med medel från Länsstyrelsen ytterligare ett år tiden 2010-11-01 - 2010-10-31 och utgångspunkten är att erfarenheterna från projektet ska implementeras i ordinarie verksamhet.

L. Övriga kommentarer

Underskrift

Ansvarig chef undertecknar med datum och namnunderskrift på pappersutskrift som skickas till länsstyrelsen. Slutrapporten skickas även med e-post till länsstyrelsen.

.....

Namnunderskrift samt namnförtydligande